

Közéletünk hírei

SAKSZERVEZETI
KÜLDÖTTSEGÜNK
LENGYELORSZÁGBAN

Gál Lászlónak, a SZOT titkárnak vezetésével magyar szakszervezeti küldöttség utazott Lengyelországba. A küldöttség a Lengyel Szakszervezetek Központi Tanácsának meghívására részt vesz a lengyel szakszervezetek VI. kongresszusán.

NORVÉG
NÖKÜLDÖTTSEGE
BUDAPESTEN

Hétfőn Budapestre érkezett Idl Fossen, a Norvég Demokratikus Nőszövetség oslói titkára és Kirsten Fjelberg tanárnő, a Béke és Szabadság Liga tagja. A norvég vendégek a magyar népmozgalom helyzetével ismerkednek.

SAKSZERVEZETI
DELEGÁCIÓ
SAJTÓTÁJÉKOZTATÓJA

Az NSZK-beli közalkalmazottak, közlekedési és egészségügyi dolgozók szakszervezetének (ÖTV) hazánkban tartózkodó küldöttsége hétfőn a Közalkalmazottak Szakszervezetének Puskin utcái klubjában sajtótájékoztatót tartott be az újságíróknak magyarországi benyomásairól.

Országgyűlési bizottság ülése

Az országgyűlés mentelmi és összeférhetetlenségi bizottsága Sándor József elnöklésével hétfőn ülést tartott a parlamentben. Az ülésen megvitatták a bizottság feladatait, valamint az országgyűlés munkájának továbbfejlesztésére szolgáló irányelveket.

Az ülésen részt vett és felszólalt Kállai Gyula, az országgyűlés elnöke, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja; a vitában felszólalt Dóra János, Fegyveres István, Győri Imre, Illés Dezső, Katona Sándor, Kollár József, dr. Mátay Pál, dr. Udvardi Károlyné országgyűlési képviselő.

Gépjárművezetés és egészségügy

A gépjárművezetéssel kapcsolatos egészségügyi kérdésekről adott ki rendelkezést az Egészségügyi Minisztérium. Az elvesztett gépjárművezetői igazolvány pótlásakor az Egészségügyi Minisztérium rendelkezése szerint nem kell a gépjárművezetőt újra megvizsgálni, hanem az ideiglenes vezetői engedélybe a nyilvántartás alapján be kell vezetni a legutóbbi vizsgálat eredményét. Kimondja a rendelkezés, hogy a rokkantakat megillető személygépkocsi vámkedvezmény ügyményeket az egész országban egyedül a munkaképesség-csökkenést véleményező orvosi bizottságok országos igazgatósága jogosult kiadni. Más szervek ilyen igazolást nem adhatnak ki.

A MOGÜRT és a Wo kswagen Werke megállapodása

A MOGÜRT és a Volkswagen Werke vezérigazgatói Budapestben megállapodást írtak alá a két vállalat ipari együttműködéséről. A szerződés a következő öt évre mintegy 40 millió nyugat-német márká értékű kölcsönös szállítást irányoz elő. A megállapodás értelmében a Volkswagen Werke Magyarországon vevőszolgálatot létesít, ami a turistaforgalomnak is rendelkezésre áll majd.

Ösztönzés és részesedés

Az új gazdasági mechanizmusban a dolgozók jóvelmélmet elsősorban a vállalati nyereség határozza majd meg. A vállalatok és dolgozók érdekeltsége tehát szorosan tapad a nyereség tömegének alakulásához. A Gazdasági Bizottság egyik legutóbbi határozatában pontosan körülírja a nyereségből képezhető vállalati részesedési alapot, annak forrásait, a felosztás módjait és a dolgozók anyagi ösztönzésének lehetőségeit.

A hozzájárulás arányában

Az egy pillanattal sem vitás, hogy a nyereség növelésében a vállalat minden dolgozója részt vesz, hozzájárul ahhoz. De az sem képezhet vitát, hogy a dolgozók hozzájárulása nem egyforma. Azok a dolgozók, akiknek tevékenysége az egész vállalatra, vagy annak egy-egy üzemére, műhelyére, csoportjára hatással vannak, nagyobb szerepet játszanak a nyereség alakulásában, akár pozitív, akár negatív irányban.

Amikor azt mondjuk, hogy disztinálálni kell a jövedelmek felosztásában, úgy kell részesedni, hogy a jövedelemben kifejezésre jusson a hozzájárulás is, akkor nagyobb hányadot kell, hogy kapjon az, aki „többet tett” a közös kasszába. A Gazdasági Bizottság határozatában három csoportba, kategóriába sorolja a vállalat dolgozóit a pénzbeli részesedés felosztása szempontjából és ennek megfelelően állapítja meg az alkalmazottak alapszabályait, s a dolgozók keresetének százalékosan kifejezhető maximális részesedést.

Három kategória

A határozat szerint az első csoportba tartoznak azok a vállalati vezetők, akiket a felügyeleti szerv nevez ki, valamint azok a vezetők, akiket ugyan az igazgató nevez ki a vállalat kebelébe, de felsőszinten dolgoznak és termelésirányító munkakörben vannak, például a főosztályvezetők, gyárvezetők, gyárresztlegzetők és helyetteseik, műszaki és gazdasági tanácsadók stb. A második csoportba azokat kell besorolni, akik az elsőbe nem kerültek, de osztályvezetői munkakörben vannak. A fontosabb csoportok vezetőit, a termelést közvetlenül irányító üzemvezetőket, művezetőket, valamint a vállalat eredményes gazdálkodását befolyásoló gazda-

sági és műszaki ügyintézőket, tehát a műszaki fejlesztő mérnököket, közgazdászokat, technikusokat, tervezőket, szerkesztőket stb. A harmadik csoportba végül mindenki beletartozik, aki nem került az előző kettőbe, tehát minden más alkalmazott és a munkások.

A részesedési arány

A határozat szerint a részesedési arány az évi alapszázalékában határozható meg. Az első csoport tagjainak részesedési maximuma az évi kereset 80 százalékáig, a második csoporté 50, a harmadiké pedig 15 százalékig terjedhet. Persze ezt a maximumot csak akkor lehetőségek élvezni, ha a nyereség növekedése is a maximumot jelzi.

Ilyen differenciálás hatékony lehet, mert jobban ösztönöz arra, hogy mindenki tehetségének legjavát nyújtsa a nyereség növelésének érdekében. Ugyanakkor ez a rendelkezés hatályon kívül helyezi a régebbi merevséget, hogy évente csak egyhavi béreknek megfelelő összeg fizethető ki nyereségrészesedés címen.

Kifizethető részesedés

Előre kell bocsátani, hogy a felosztható részesedésnél csak az az összeg jön számításba, amelyből már levonták a segélyekre, újtási díjakra, ösz-

Csoport	Kifizetett alapszázalék	Maximális részesedés
1.	500 ezer forint	80 % 400 ezer Ft
2.	1 500 ezer forint	80 % 750 ezer Ft
3.	20 000 ezer forint	15 % 3000 ezer Ft

Azért érdemes így bemutatni — csoportonként — a részesedési lehetőséget, mert a csoportokon belül sem egyformák az arányok, hiszen a dolgozók kvalifikációja eltérő, s azonos csoporton belüliek sem egyformán járulnak hozzá a vállalati nyereség alakulásához.

A részesedési felosztás-hoz még annyit, hogy ha év végén hiánnyal zárul a rendelkezési alap, akkor a már előre kifizetett jutalmakat a következő nyereséges esztendőben le kell vonni, a maximumnál fennmaradó összeget viszont át lehet vinni a következő esztendőre.

Kiderült az előbbiekből, hogy minden vállalati dolgozót hozzájárulásának arányában illeti meg részesedéssel. A vezető állásúak munkája nagyobb mértékben befolyásolhatja a vállalat nyereségét, vagy veszteségét, éppen ezért annak megfelelően kell ösztönözni is őket.

Előfordulhat, hogy veszteség esetén a vezető is veszteség éri, mert a kedvezőtlen eredmény érinti a vezető jövedelmét. A felügyeleti szervnek lehetősége lesz arra, hogy az első kategóriába sorolt vezetőknek csökkentse a részesedési százalékát, vagy teljesen

megvonja azt. A vezetőket ösztönzéséhez tartozik még az is, hogy a veszteséges gazdálkodás a vezetőnél az alapszázalékát is maga után vonhatja.

Ha a vállalat veszteséggel zárja az esztendőt, s azt a veszteséget meg a tartalékalap sem képes fedezni, akkor az első és a második csoportba soroltaknak nem szabad kifizetni az alapszázalékát, hanem annak legfeljebb 75, illetve 80 százalékát, s prémiumot egyáltalán semmit. Ez a csökkenés az alapszázalék legfeljebb egy évre rendelhető el. Ugyanakkor a harmadik csoport tagjainak, vagyis az alkalmazottaknak és a munkásoknak veszteséges gazdálkodás esetében is garantálni kell munkabérük 100 százalékát.

G. I.

megvonja azt. A vezetőket ösztönzéséhez tartozik még az is, hogy a veszteséges gazdálkodás a vezetőnél az alapszázalékát is maga után vonhatja.

Ha a vállalat veszteséggel zárja az esztendőt, s azt a veszteséget meg a tartalékalap sem képes fedezni, akkor az első és a második csoportba soroltaknak nem szabad kifizetni az alapszázalékát, hanem annak legfeljebb 75, illetve 80 százalékát, s prémiumot egyáltalán semmit. Ez a csökkenés az alapszázalék legfeljebb egy évre rendelhető el. Ugyanakkor a harmadik csoport tagjainak, vagyis az alkalmazottaknak és a munkásoknak veszteséges gazdálkodás esetében is garantálni kell munkabérük 100 százalékát.

G. I.

A Nagy Október tiszteletére

Szocialista brigádok a verseny élén

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójának tiszteletére kibontakozott munkaverseny lendülete hónapról hónapra növekszik. Új és új vállalatok mellett a mozgalom első eredményei is megmutatkoznak Szeged üzemében.

Nincs már lemaradás

A Csongrád megyei Húsipari Vállalat brigádmozgalma a múlt évi kongresszusai verseny idején is szép eredményeket ért el: 26 kollektíva elnyerte a szocialista címet. E nemes küzdelem ebben az évben is folytatódik, a jubileum tiszteletére 45 brigád 370 tagja tett értékes felajánlásokat. A húsipari vállalat munkáját anyagellátási zavarok nehezítették, jelentős lemaradások keletkeztek 1967 első hónapjaiban. Az első negyedév végére ez az adósság megközelítette a 20 millió forintot. A brigádok vállalták, javítanak a nehéz helyzeten.

Az 1-es számú telep béli-üzemének dolgozói a szocialista üzemrész cím elnyerését tűzték ki célul. Felajánlásukat pontokba foglalták: elkerülik a helytelen kezeléssel származó géphibákat, fokozottan ügyelnek környezetük tisztaságára, saját maguk festik ki műhelycsarnokukat. Értékes az a vállalat, hogy segítik a kezdő munkásokat. Újonnan belépő dolgozóitársait betanítják, csökkentik a baleseteket. A szalámigvár kötöző üzemrész is csatlakozott a „Szocialista üzemrész” cím elnyeréséért folyó versenyhez: a gazdaságosabb munkavégzést, az alapanyag takarékoskosságot és a nagyobb termelékenységet vállalták.

A húsipari vállalat versenymozgalma máris célért: a brigádok — kihasználva a jó anyagellátást — mintegy 27 millió forinttal túlteljesítették tervüket, s

ezzel jóvá tették a 20 millió forintos lemaradást is.

Vállalásokból 32 millió forint

Brigádok álltak a jubileumi munkaverseny élére a Szegedi Konzervgyárban is: 52 kollektíva mintegy 400 tagja tett vállalatát az év elején. Közülük a Vosztok, a Hámán Kató, a Május 1., a Zalka Máté, valamint a Móra Ferenc nevét viselő brigád munkája emelkedik ki: a múlt évinél jobb minőséggel, termelékenyebben és gazdaságosabban dolgoznak. A Vosztok brigád például 105 százalékos teljesítményt és takarékosabb anyagfelhasználást vállalt. A technológiai utasítások betartásával tovább kívánják növelni az I. osztályú termékek minőségét.

A konzervgyári dolgozók áldozatos munkája kimagasló eredményeket hozott az első fél évben: 31 millió 900 ezer forint értékű munkát végeztek el terven felül.

Gyorsabban épülnek az uszályok

A MAHART tápéi hajójavító műhelye is nagyobb feladatokat old meg a tavalyinál, összességében 13 millió forint értékben 400 tonna teherbírású uszályokat építenek és javítanak. A kedvezőtlen időjárás, a magas tiszai vízállás sokáig akadályozta a hajóácsok munkáját, az első fél évben kettő helyett csak egy uszály javítását tudták elvégezni. A brigádok elhatározták: segítenek. Az újonnan épülő 400 tonnás uszályok előállítási idejét csökkentik, s hozzávetőleg 1360 munkaórát takarítanak meg. A kilenc brigád, valamint a két munkabrigád vállalták az összerakást 200 ezer forinttal az új uszályok építésénél.

Sok építő — kevés tégl

A magánházat építők vagy a ház körül kisebb javítást, bővítést végzők, ha nem is mindennap, de elég sokszor megfordulnak a TŰZEP rókusi telepen, hogy különböző építési anyagot, meszet, cementet, sódert, cserepet, téglát, a tetőszerkezethez gőmbrudat, faragott fát, fűrészfűrűt vásároljanak. Esetenként megtörténik, hogy pont a keresett anyagból éppen az a méret hiányzik, ami az építőknek kellene, avagy netán cseréphez nem jutnak hozzá, csak egy héttel később, amikor az újabb szállítmány megérkezik. Közös ez a gond, osztózik benne a magánépítkező és a TŰZEP-telep vezetője is.

Zakár Mihály, a rókusi TŰZEP-telep helyettes vezetője arról tájékoztat bennünket, hogy a téglát kivéve viszonylag zökkenőmentes az ellátásuk építőanyagból. Most is van mesz, cement, sóder, cserep, bitumenes fedőlemez, tetőszerkezet készítéséhez megfelelő méretű gőmbrud. A gőzfűrűs rönktelepe zavartalanul ellátja a TŰZEP-telepet megfelelő áruval. Előfordul, hogy vasbeton gerendából kisebb a választék, s egyes méretekből nem tudnak elég biztosítani.

Komolyabb viszont a probléma, hogy elégséges téglát még mindig nem tudnak a vásárlók rendelkezésére bocsátani. Az első fél évben 280 építési szerződést mutattak be a TŰZEP-telepen az építők. Ez a szám több mint tavaly, a hasonló időszakban. A számítások szerint az év második felé-

ben az építési szerződések száma megközelíti vagy túlhaladja a 400-at is. A lehetőségekhez mérten szeretnénk minden építőt kielégíteni. Olyan ügyfelük eddig még nem volt, akit teljesen üres kézzel kellett volna elengedniük. Ha téglát nem is, más építési anyagot kellő mennyiségben vásárolhatnak.

S lesz-e több tégl a jövőben? Erre Zakár Mihály telepvezető-helyettes sem tudott kielégítő választ adni. Erthető, hiszen a jászberényi, a szegedi I. és II., valamint a szőregi téglagyártó havonta mintegy 70—80 ezer darab téglát kapnak, ami távolról sem fedi az igényeket. Ennek a mennyiségnek a kétszerese is kevés lenne. Hiszen, ha csak azt számítjuk, hogy egy kétszobás családi ház építéséhez 40 ezer darab téglát is felhasználnak, akkor a TŰZEP-telep egy havi téglamennyisége csak két családi házra elegendő.

Újabbban Jugoszláviából is kap a telep ügynövezett B/30-as téglát, de folyamatos a szállítás a hazai téglagyárakból is. Az építők és a TŰZEP gondja is várhatóan enyhül majd azzal, ha elvégzik a szőregi téglagyár nagyarányú rekonstrukcióját és lehetőség nyílik a földgáz felhasználásával ott is, hogy a kapacitást, a termelékenységet a jelenlegi jóval magasabbra emeljék. Erre azonban még várni kell. Az anyagelosztás, főleg a téglából egyelőre a jelenlegi körülmények között történik a jövőben is.

L. F.
A gyártási idény kezdete-

kor az üzemek dolgozói vállalták, hogy az első fél évben terven felül 5 millió téglát adnak az építkezőknek. A gyártási terv és a vállalat teljesítésébe — adott tájékoztatást Sári János, a Téglaiipari Vállalat termelési osztályának vezetője — közbeszólt az időjárás. A sok eső ugyanis 9 napra tette lehetetlenné a munkát a vállalat üzemében.

A téglagyártásban szünetet jelentő esős napok ellenére is a vállalat gyárai, ha az időjárás ezután kedvező lesz teljesítik első felévi nyerstéglagyártási tervüket. Ez azt jelenti, hogy 52 millió nyerstéglát állítanak elő, s 46 millió égetett téglát adnak a különféle építkezőknek. A terven felül 5 millió téglát azonban nem képesek az első fél évben legyártani, s így — a rossz időjárás miatt — nem is teljesíthetik vállalatukat a gyárak dolgozói.

A cél az, hogy különféle műszaki intézkedésekkel, a gyártásközből zavarok lehetőleg legnagyobb mérvű megszüntetésével, továbbá „nyújtott muszákkal” a harmadik negyedévben az erre az időre szóló terven felül előállítsák a vállalat 5 millió téglát is. A „nyújtott muszákokban” a dolgozók az eső miatt elvesztett 9 napot „érik utól”.

A Szeged I. téglagyárban is teljes kapacitással folyik a munka. Ezzel párhuzamosan azonban tovább folytatják a gyár korszerűsítését, rekonstrukcióját. Jelenleg a műszáritó és az alagútke-mence építését végzik itt.

M. S.